

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 4 (584) Субота, 28 студзеня 1984 г. Газета заснавана ў верасні 1989 года. Выходзіць раз у тыдзень Цана 2 кап.

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

26-га студзеня ў актавай зале адбылося пашыранае пасяджэнне Савета ўніверсітэта. У яго рабоце прынялі ўдзел вучоныя, выкладчыкі, навуковыя супрацоўнікі, інжынерна-тэхнічныя работнікі. Па дакладзе прарэктара па навуковай рабоце прафесара М. В. Навушчыцка, прарэктара па вучэбнай рабоце члена-карэспандэнта АН БССР Л. А. Шамяткова, прарэктара па завочнаму і вечэрняму навучанню дацэнта А. І. Балтоўскага абмеркавана пытанне «Вынікі навукова-даследчай, вучэбнай і вучэбна-метадычнай работы і падрыхтоўкі навукова-педагагічных кадраў».

Пытанню вывучэння асноў стандартызацыі і метралогіі студэнтамі ўніверсітэта было прасвечана паведамленне загадчыка кафедры метралогіі дацэнта У. М. Школдзіна.

Савет выбраў на вакантныя і перавыбраў на займаемыя пасады прафесарска-выкладчыкі састаў.

3 УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння доктар філасофскіх навук, прафесар, загадчык кафедры філасофіі ГДУ Калмыч Уладзімір Мікалаевіч узнагароджаны Ганаровай граматай абкома КПБ і абласнога Савета народных дэпутатаў.

За вялікую работу па навучанню і камуністычнаму выхаванню студэнтаў, актыўную навукова-педагагічную дзейнасць і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння дацэнт кафедры філасофіі Сідараў Уладзімір Сцяпанавіч узнагароджаны Ганаровай граматай Цэнтральнага райкома КПБ і раённага Савета народных дэпутатаў.

***

За вялікую работу па навучанню і камуністычнаму выхаванню студэнтаў, актыўную навукова-педагагічную дзейнасць і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння дацэнт кафедры філасофіі Сідараў Уладзімір Сцяпанавіч узнагароджаны Ганаровай граматай Цэнтральнага райкома КПБ і раённага Савета народных дэпутатаў.

Сустрэча з кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР ЯМУ ДАВЕРЫЎ НАРОД

які выхаваў у ім такія неабходныя жыццёвыя якасці як працоўства, мэтанакіраванасць, пачуццё абавязку. Яшчэ з дзіцячых гадоў У. М. Губанаву сістэматычна займаўся спортам, стаў мацнейшым баскетрам рэспублікі, выканаўшы нарматыў майстра спорту СССР. Любоў да фізічнай культуры і спорту брыгадзір прывіў і ўсім членам сваёй брыгады, якая лічыцца на прадпрыемстве адной з перадавых як у працы, так і ў спорце.

У канцы сустрэчы ўсе яе удзельнікі пажадалі ганароваму госьцю новых працоўных перамог, выказалі цвёрдую упэўненасць у тым, што Уладзімір Міхайлавіч дастойна высокага дэпутатацкага звання і будзе выбран у Вярхоўны Савет СССР.

В. БАРКО, загадчык кафедры тэарэтычных асноў фізічнага выхавання правяла сустрэчу выкладчыкаў і студэнтаў факультэта фізвыхавання з кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР, кавалерам ордэнаў Леніна і Працоўнага Чырвонага Сцяга, лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі СССР, брыгадзірам вытворчага аб'яднання «Гомсельмаш» Уладзімірам Міхайлавічам Губанавым. Госьць расказаў удзельнікам сустрэчы аб сваёй працоўнай біяграфіі, якая складае чвэрць стагоддзя на буйнейшым прадпрыемстве Гомеля. Цяпер У. М. Губанаву ўзначальвае брыгаду на адказным участку зборкі сельскагаспадарчых машын. У сваім выступленні ён падкрэсліў, што працоўным поспехам у многім абавязаны спорту, Фота А. Абраменкі.

СЕСІЯ — НА ФІНІШЫ

Заканчваецца апошняя дэкада студзеня. Яна падсумуе і вынікі зімовай залікова-экзаменацыйнай сесіі. Аднак аб некаторых яе паказчыках ужо можна гаварыць сёння, бо ў асноўным экзамены на факультэтах закончыліся. Па станах на 25 студзеня лепшая паспяховасць студэнтаў была на гісторыка-філалагічным факультэце. Яна складала 96,2 працэнта. У параўнанні з іншымі факультэтамі тут больш таксама і выдатных адзнак.

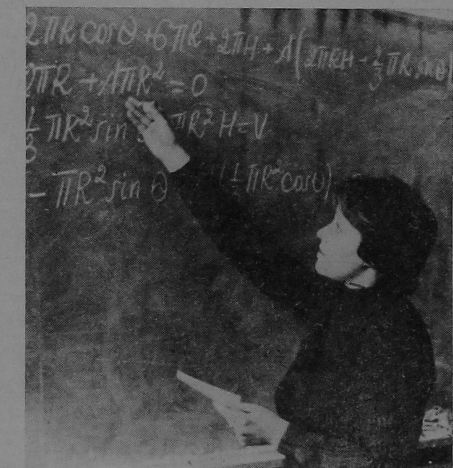
У групе лідэраў па паспяховасці знаходзіцца і біялагічны факультэт. Нездавальняючыя адзнакі тут склалі ўсяго 6,5 працэнта.

На ўзроўні звычайнага паспяховасці на эканамічным факультэце — 92,2 працэнта. Праўда, калі аналізаваць яе па групах і курсах, то яна далёка не аднолькавая. Асабліва гэта датычыцца першакурснікаў. Яны паказалі слабую веды на прыродазнаўчых, так і грамадскіх дысцыплінах. Напрыклад, сярод студэнтаў гр. 0 — 12 нямаю такіх,

чыя атэстаты сталасці перавышалі 4,5 бала. Паспяхова былі вытрыманы і конкурсныя экзамены. А вось на сваёй першай экзаменацыйнай сесіі многія работы нічым сябе не зарэкамендавалі, атрымалі здавальняючыя адзнакі. Такое ж становішча назіраецца на фізічным і матэматычным факультэтах, дзе за слабай падрыхтаванасці асобных першакурснікаў на ўказаную дату прыкметна панізіўся паказчык паспяховасці.

Нічым не парадвалі будучыя геологі, якія ў зводцы па паспяховасці займаюць адно з апошніх месцаў універсітэце.

Для адных студэнтаў сесія ўжо закончылася, і яны могуць спакойна і весела правесці зімовыя канікулы. Для другіх — прадстаіць паўторная спроба для ліквідацыі «правалаў». Гэта патрабуе дадатковага часу, разумовага і нярэдка напружання. Дакараць у гэтым трэба саміх сябе. Упущанае ў час семестра на сесіі навярстаць не

так проста. Вынікі зімовай сесіі павінны быць дэталёва прааналізаваны на кожнай кафедры і южным факультэце пасля яе заканчэння. Задача заключаецца ў тым, каб выявіць усе прабелы ў вучэбна-выхаваўчым працэсе і ў будучым забеспечыць больш высокі ўзровень паспяхова-

сці студэнтаў як па колькасцям, так і якаснаму паказчыках.

Б. ВАЛОДЗІН
На здымках: 1. Студэнтка групы М-23 матэматычнага факультэта Г. Слізнеўская здала экзамен па матэматычнаму аналізу на «выдатна». 2. Экзаменатар дацэнт А. У. Жук прымае экзамен па агульнай тэорыі статыстыкі ў студэнткі групы 0-33 эканамічнага факультэта С. Сапруновай.

Фота М. Высоцкага

ДА ўВАГІ КУРАТАРАЎ І ПАДІІНФАРМАТАРАЎ

Па заканчэнні зімовых канікулаў у студэнцкіх групах і інтэрнатах рэкамендуецца правесці палітычны інфармацыі і гутаркі на тэмы:

1. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ

Насустрач выбарам у Вярхоўны Савет СССР.

1. Ад выбараў да выбараў. (Інфармаванне суб'едакнікаў аб характэрных пераменах у эканамічным і сацыяльным жыцці рэспублікі, вобласці, раёна, свайго працоўнага калектыву).

2. Давер'я дастойнасці. (Аб працоўных дасягненнях, грамадскай рабоце, высокіх маральна-палітычных годнасцях кандыдатаў у дэпутаты).

3. Сустрэнем выбары новымі поспехамі ў працы, вучобе, творчасці. (Аб шырокай падтрымцы ў калектывах патрыятычнага імкнення працоўных азнаменаваць маючыя адбыцца выбары высокімі паказчыкамі ў рабоце).

Матэрыялы публікуюць усе газеты. Яны змяшчаюць таксама абагуляваны матэрыял БЕЛТА.

II. ПЫТАННІ КУЛЬТУРЫ І КАМУНІСТЫЧНАГА Выхавання

4. Інтэлігеннае выкананне савадкі законаў — абавязак кожнага грамадзяніна СССР. Матэрыялы публікуюць газеты «Знамя юности».

5. Паўнамоцтва калектываў у забеспячэнні працоўнай дысцыпліны. (У гутарцы прааналізаваць, як выкарыстоўвае працоўны калектыв правы, прадстаўленыя Законам СССР, у справе ўмацавання парадку і арганізацыі на вытворчасці).

(Матэрыял публікуе газета «Звязда»).

6. Павышэнне якасці адукацыі, выхавання і падрыхтоўкі моладзі да працы. (Аб узростанні ролі і адказнасці школы, сям'і і грамадскасці ў падрыхтоўцы падрастаючага пакалення да жыцця).

Матэрыял публікуе «Настаўніцкая газета».

III. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ І ПАЛІТЫЧНАГА ВЫКРЫСЦІ ІМПЕРЫЯЛІЗМУ

7. Эканоміка Захаду: супярэчнасці ўзаемаўзаемаў. (Аб абстрактнай валютна-фінансавых супярэчнасцей паміж заходнімі капіталістычнымі дзяржавамі).

Матэрыял апублікаваны ў бюлетэні «Аргументы і факты», № 2 за 1984 г.

8. Капіталізм без прыкрас: хто кіруе Амерыкай.

Матэрыял апублікаван у часопісе «Агінтатор», № 1 за 1984 г.

У ЦІКАВАЕ ПАДАРОЖЖА

У студэнтаў універсітэта заканчваецца зімовая экзаменацыйная сесія. А у юнакоў і дзяўчат з групы Г-41 гісторыка-філалагічнага факультэта хваляючыя дні экзаменаў засталі заду. Яны паспяхова вытрымалі выпрабаванне на трываласць ведаў, яшчэ раз пацвердзішы ганаровае права называцца лепшай акадэмічнай групай нашага ўніверсітэта, ВНУ вобласці і рэспублікі. Як пераможцы агляду-конкурсе на лепшую групу студэнтаў гр. Г-41 заахочаны турыстычнай паездкай па краіне. Днямі яны адрываліся з Гомеля ў сталіцу нашай рэспублікі — г. Мінск.

Потым іх маршрут будзе праходзіць праз гарады Закарпацця — Львоў, Ужгарад, Ярэчму, Мукачэва. Шмат цікавых сустрэч і адкрыццяў, знаёмстваў з выдатнымі мясцінамі, архітэктурай, гісторыяй чакаюць студэнтаў правафланговай групы ў сталіцах Украіны і Малдавіі — гарадах Кіеве і Кішыніеве, а таксама ў Адэсе і Чарнаўцах.

Гэтая зімовыя канікулы, бяспрэчна, застануцца ў памяці будучых гісторыкаў як самыя цікавыя ў іх студэнцкім жыцці.

(Наш кар.)

Да 40-годдзя зняцця блокады Ленінграда МЕСЯЦ НЕЗАБЫЎНЫХ ПАДЗЕЙ

900-дзённая абарона Ленінграда назаўсёды застанецца ў памяці савецкіх людзей. Доўгія месяцы вораг трымаў асаджаны горад у цісках голаду, жорсткіх бамбардзіроўках і артылерыйскіх абстрэлах. І так здарылася, што ў жыцці блокаднага Ленінграда кожны студзень быў асаблівым ці нават пераломным месяцам.

Студзень 1942 года. Горад нястрымна галадуе і мёрза. Знясіленыя ленынградцы паміралі на вуліцах і ў цэхах, у заледзяных кватэрах, але працоўныя і абаронцы горада выстаялі. Краіна аказвала Ленінграду вялікую дапамогу, асабліва з моманту дзеяння «дарогі жыцця» праз Ладажскае возера.

Студзень 1943 года. Ішоў дванаццаты дзень месяца. Войскі Ленінградскага і Волхаўскага фронту пасля магутнай артылерыйскай рушыл насустрач адзін другою. За тыдзень яны правалі каліць блокады і злучыліся ў братніх абдымках. У Ленінград пайшла жыватворная дапамога з вялікай зямлі.

Студзень 1944 года — час канчатковага зняцця

блокады Ленінграда. 40-годдзе гэтай незабыўнай падзеі шырока адзначаюць ленынградцы і ўвесь савецкі народ.

Я добра памятаю дні зняцця блокады. 14-га студзеня па загаду камандуючага фронтам Л. А. Говарава ўся артылерыя, у тым ліку і нашай 18-й артылерыйскай дывізіі прарыву, адкрыла агонь па ворагу. Разам з артылерыстамі фронту агонь вялі форты Крандштата і караблі флоту, магутныя снарады якіх праляталі над нашымі пазіцыямі.

Пасля артылерыйскай вайскі 2-й ударнай арміі перайшлі ў наступленне, а войскі 42-й арміі ў гэты дзень не наступалі. Артылерысты знішчылі апорныя пункты, дэзэ і іншыя ўмацаванні праціўніка. Вораг быў уведзены ў зман. Ён кінуў свае рэзервы супраць наступаючых войск 2-й ударнай арміі, палічыўшы, што іменна тут галоўныя сілы наступлення.

15 студзеня войскі 42-й арміі перайшлі ў атаку з Пулкаўскіх вышын, адкуль і нанеслі галоўны ўдар.

17 студзеня ленынградцы ўжо маглі не баяцца артылерыйскага ўдару. А на наступны дзень

войскі 2-й ударнай і 42-й арміі злучыліся ў раёне Русска-Высоцкае, знішчыўшы акружаную групоўку гітлераўцаў.

Да 26 студзеня вораг быў адкінуты на дзесяці кіламетраў, пасля чаго перастала існаваць блокада Ленінграда.

27 студзеня прагрымелі 24 залпы з 324 гармат, якія салатоўвалі войскам Ленінградскага фронту. У Ленінградзе ўсе, хто мог, выйшлі на вуліцы горада, вітаючы адзін другога, радаваліся і плакалі. А нашы доблесныя воіны працягвалі граміць ворага.

Пасля жорсткай 900-дзёнай асады абаронцы горада Леніна расеклі на часткі акаляючы горад жалезную падкову, знішчылі хвалены «паўночны вал», спайна адломілі ворагу за кроў і мукі жыхароў германскага горада.

Горад-герой, горад-рэвалюцыянер, горад-воін і працаўнік — такім вядоўш савецкія людзі слаўны Ленінград.

Г. МІЛЬЧАНКА,
удзельнік баёў за Ленінград, падпалкоўнік у адстаўцы, выкладчык кафедры грамадзянскай абароны.

Кудравіцкі Ісак Барысавіч

Пасля цяжкай хваробы 23 студзеня г. г. на 64-м годзе жыцця перастала біцца сэрца кандыдата гістарычных навук, дацэнта кафедры навуковага камунізму Ісака Барысавіча Кудравіцкага.

І. Б. Кудравіцкі нарадзіўся ў сям'і рабочага ў г. Мсціслаўлі Магілёўскай вобласці. Пасля заканчэння сярэдняй школы вучыўся на гістарычным факультэце Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя М. В. Ламаносава, які з адзнакай закончыў у 1948 годзе. Ісак Барысавіч — актыўны ўдзельнік Вялікай Айчыннай вайны, за баювыя подзвігі ўзнагароджаны ордэнамі Айчыннай вайны II ступені, Чырвонай Зоркі, васьмі медалямі. Ён — член Камуністычнай партыі з 40-гадовым стажам.

Уся працоўная дзейнасць І. Б. Кудравіцкага непарыву была звязана з нашай ВНУ. З верасня 1948 года ён выкладаў у б'юлым Гомельскім педінстытуце спачатку гісторыю КПСС, а затым — навуковы камунізм. У 1955 годзе пасляхова абараніў кандыдацкую дысертацыю, а ў 1959 годзе яму было прысвоена вучонае званне дацэнта.

Амаль пятнаццаць гадоў Ісак Барысавіч плённа працаваў у нашым універсітэце. Ён меў багаты навукова-педагагічны вопыт, заўсёды творча рыхтаваўся да лекцый і семінарскіх заняткаў, пастаянна ўдасканальваў сваё педагагічнае майстэрства, актыўна ўдзельнічаў у навукова-даследчай рабоце. Яго яму належыць звыш 50 навуковых прац.

І. Б. Кудравіцкі прымаў актыўны ўдзел у развіцці студэнцкай навукі. Напісаны пад яго кіраўніцтвам работы атрымлівалі высокую ацэнку на рэспубліканскіх і ўсесаюзных конкурсах.

Шмат увагі І. Б. Кудравіцкі ўдзяляў палітыка-вы-

сваўчай і грамадскай рабоце. Ён быў пазаштатным лентарам АК КПВ, выкладчыкам універсітэта марксізму-ленінізму і абласных курсаў партыйных і савецкіх работнікаў, як член таварыства «Веды» часта выступаў з лекцыямі і дакладамі перад працоўнымі горада і вобласці.

І. Б. Кудравіцкі карыстаўся вялікім аўтарытэтам сярод прафесарска-выкладчыцкага саставу і студэнтаў. За поспехі ў навукова-педагагічнай і грамадскай дзейнасці ён быў узнагароджаны Граматамі Вярхоўнага Савета БССР, граматамі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР, партыйных і савецкіх органаў, нашага універсітэта.

Светлая памяць аб Ісаку Барысавічу Кудравіцкім назаўсёды захавецца ў памяці тых, хто з ім працаваў, каму ён шчодра перадаваў свае веды і вопыт.

Група таварышаў.

НА АХОВЕ ПРАВАПАРАДКУ

На працягу некалькіх гадоў адной з лепшых ва універсітэце з'яўляецца добраахвотная народная дружная эканамічнага факультэта. Ёй прысуджана першыя месца і ў сацыялістычным спаборніцтве за мінулы год. Многія члены ДНД эканомфака займаюцца ў секцыі па барацьбе самба. На кожнае дзяжурства, прадугледжанае графікам, выходзіць неабходная колькасць дружныкаў з ліку студэнтаў і выкладчыкаў. Кожны з іх мае пасведчанне дру-

жынніка, пэўныя навывкі па ахове грамадскага парадку. Яны набыты на лекцыях, з якімі выступалі на факультэце работнікі кустыбкі і органаў міліцыі.

Лепшыя дружныкі факультэта выкладчыкі В. С. Каржоў, Г. А. Нарышаў, Г. К. Котаў і іншыя за актыўную работу ў мінулым годзе заахвочаны партыйным камітатам, штабам ДНД ГДУ і штабам ДНД Цэнтральнага раёна.

Добра сумленна выконваюць свае грамадскія абавязкі дру-

жыннікі эканомфака і сёлета. У студзені яны першымі ва універсітэце выйшлі на начное дзяжурства. У аддзел міліцыі пры заяўцы на 15 чалавек з'явілася 18 дружныкаў. Вуліцы Цэнтральнага раёна патруляваліся з паловы дзевятай вечара да дзюво гадзін ночы. Было затрымана і дастаўлена ў аддзел міліцыі чатыры парушальнікі грамадскага парадку. Адказна аднесліся да абавязкаў дружныкаў загадчыкі кафедр А. І. Іванюк, А. В. Навара, А. В. Жук, дацэнт У. Ф. Бабына, Б. І. Врублёўскі, А. А. Малахаў і інш.

В. ТРУХАЎ,
кіраўнік ДНД ГДУ.

З ДАПАМОГАЙ БРАТНІХ НАРОДАЎ

Аб аднаўленні эканомікі Гомельшчыны ў 1943—1945 г.г.

Працоўныя Гомельшчыны пасля вызвалення вобласці ад нямецка-фашысцкіх акупантаў з вялікім энтузіязмам прыступілі да аднаўлення народнай гаспадаркі, ліквідацыі цяжкіх выніकाў акупацыі. Фашысты поўнацю разбурылі на тэрыторыі вобласці 4918 прадпрыемстваў, усё электрастанцыі, Гомельскі і Жлобінскі чыгуначны вузлы, Гомельскі рачны порт. Велізарныя страты былі нанесены сельскай гаспадарцы.

26-га лістапада 1943 года Чырвоная Армія вызваліла Гомель — адзін з буйнейшых прамысловых цэнтраў БССР. Гамельчане пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі літаральна на другі дзень прыступілі да аднаўленчых работ. Па прыкладу горада-героя Сталінграда ў Гомелі пачаўся чаркасаўскі рух. А. І. Панькова, З. Г. Азарав і іншыя працаўніцы Гомеля пачалі раўняцца на сталінградскую патрыётку А. Чаркасаву — жонку франтавіка, маці двух дзяцей, якая стала ініцыятарам добраахвотных брыгад у дапамогу рабочым, аднаўляўшым горад на Волзе. Сіламі чаркасаўскіх брыгад, створаных на прадпрыемствах Гомеля з ліку рабочых і служачых, было выканана работ на шмат мільянаў рублёў.

Толькі ў 1944—1945 гадах узнікла 245 чаркасаўскіх брыгад. Яны адпрацавалі 196250 чалавеча-гадзін. У аднаўленні г. Гомеля ўдзельнічала ўсё працаздольнае насельніцтва.

Партыя і ўрад аказвалі велізарную дапамогу жыхарам Гомеля. Былі адпущаны значныя сродкі і матэрыялы. З Масквы, Паволжжа, Урала, Сібіры, Мардовіі, Іванаўскай вобласці пастаўляліся абсталяванне і будаўнічыя матэрыялы для аднаўляемых фабрык і заводаў. Рух па аказанню дапамогі раёнам, вызваленым ад фашысцкіх захопнікаў, пачаўся па ініцыятыве працоўных Расійскай Федэрацыі Ініцыятарамі выступілі рабочыя і калгаснікі Куйбышаўскай вобласці. Іх прыкладу паследавалі іншыя вобласці і рэспублікі.

Саўнарком Мардоўскай АССР і Мардоўскі аёном ВКП (б) 10 студзеня 1944 года прынялі пастанову аб шэфстве Мардоўскай аўтаномнай рэспублікі над Гомельскай групай вызваленых да таго часу раёнаў Гомельскай вобласці. Перадавіцкай прамысловасці і транспарту Мардоўскай АССР 18 сакавіка 1944 г. на рэспубліканскім нарадзе звярнуліся да ўсіх рабочых і служачых Мардовіі з заклікам аб арга-

нізацыі ўсенароднай дапамогі працоўным Гомельскай вобласці.

Ужо ў маі 1944 года з Мардовіі ў Гомель прыбыло 30 вагонаў з электраабсталяваннем, станкамі, машынамі, інструментам, будаўнічымі матэрыяламі. У чэрвені таго ж года працоўныя Мардовіі накіравалі ў Гомель дэлегацыю, каб бліжэй пазнаёміцца з патрэбамі вызваленнага горада, станам прамысловасці і камунальнай гаспадаркі.

Над Гомелем і вобласцю шэфствавала таксама Кіраўскай вобласці. 30-га сакавіка 1944 г. рабочыя буйнейшых заводаў г. Кірава — шыннага, механічнага і інш. — адправілі прадпрыемствам Гомеля метал, будаўнічыя матэрыялы, інструменты.

У аднаўленні прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці Гомеля ўдзельнічалі прадпрыемствы Паволжжа, Сібіры, Урала, Ленінграда. Развівалася ўзаемадапамога і братняе супрацоўніцтва беларускага і ўкраінскага народаў у ходзе аднаўлення народнай гаспадаркі. Турбабудаўнікі Харкава дапамагалі аднавіць электрастанцыю ў Гомелі. У сваю чаргу рабочыя гомельскага леспрамаста за 25 дзён мая адправілі ў Данбас 120 вагонаў лесу. Вялікая ўвага ўдзялялася

хутчэйшаму наладжванню нармальнай работы транспарту. Над Гомелем — важнейшым вузлом Беларускай чыгункі — шэфствавалі транспартнікі вузла Куйбышаўскай чыгункі — станцыі Рузаеўка (Мардоўская АССР). Ужо ў сакавіку 1944 г. рузаеўцы адправілі ў Гомель 10 вагонаў станцыйнага і пудейнага абсталявання.

Буйнейшае прадпрыемства чыгуначнага транспарту — Гомельскі паравозавагонарамонтны завод — пачалі аднаўляць рабочыя аднатыпных заводаў Урала, Башкірыі, Сібіры, Паволжжа, Паўночнай Асецы, Чувашыі. У выніку самаадданай працы, вялікай дапамогі савецкай дзяржавы, братніх народаў прамысловасць Гомельшчыны ўжо ў 1946 г. выпускала будаўнічыя матэрыялы, станкі, электратэхнічнае абсталяванне для чыгунак, ізапіткі, аёнае шкло, мыла, паперу, запалкі, абутак, кандытарскія вырабы.

Усямерную дапамогу Беларусі ў аднаўленні сельскагаспадарчай вытворчасці аказала калгаснае сялянства тылавых абласцей СССР. Шырокі рух за аказанне дапамогі калгасам Гомельскай вобласці разгарнуўся ў Мардоўскай і Чувашскай АССР.

Кіраўскай і Іванаўскай абласцях. З усходніх раёнаў краіны ў Гомельскую вобласць было завезена больш 300 трактараў, звыш 2 тыс. коней, 15 тыс. гадоў буйной рагатай жывёлы, каля 20 тыс. авечак, звыш 10 тыс. свіней. Нягледзячы на велізарныя цяжкасці сельскагаспадарчай вытворчасці наступна наладжвалася.

Працоўныя Гомельшчыны аказвалі пасильную дапамогу іншым павяржэным ад нямецка-фашысцкай акупацыі рэспубліканам і абласцам. Рабочыя прымалі ўдзел у аднаўленні Сталінграда, шахт Данбаса, Днепрагэса імя У. І. Леніна, Камсамольцы і моладзь вобласці ўзводзілі заводы цяжкай індустрыі ў Іркуцку, Свядрлоўску, Магнітагорску, Чэлябінску.

Беларускі народ быў удзячны савецкім людзям, усёй краіне за аказаную яму дапамогу. У прыятай на шостае сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР (21—24 сакавіка 1944 г.) пастанова гаварылася: «Вярхоўны Савет Беларускай ССР вызнае шчырую ўдзячнасць вялікаму рускаму народу і ўсім народам Савецкага Саюза за дапамогу, якую яны аказваюць беларускаму народу ў справе аднаўлення разбуранай нямецкімі захопнікамі народнай гаспадаркі савецкай Беларусі».

А. РУВАН,
дацэнт кафедры гісторыі СССР і ўсесагульнай гісторыі.

Для членаў садова-агародніннага кааператыву АПТЫМАЛЬНЫ ВАРЫЯНТ

Навукова-даследчымі інстытутамі і вопытнымі станцыямі выведзена шмат сартоў агароднінных і плодана-ягадных культур. Пачынаючы са садава-агародніку (а іх ва ўніверсітэце за апошнія гады стала многа ў сувязі з утварэннем садова-агародніннага кааператыву), не проста разабрацца і падабраць для сваёй участкі той ці іншы сорт плодowych, ягадных і агароднінных культур.

Мэта гэтай невялікай заметкі ў газеце — дапамагчы аматарам-садаводам выбраць

найбольш аптымальныя сарты тых ці іншых культур, якія можна высадзіць вясной на сваіх участках. Улічваючы глебава-кліматчныя ўмовы нашай мясцовасці, лепш за ўсё спыніцца на сартах беларускай селекцыі.

Структура плодана-ягадных насаджэнняў прапановаецца на сям'ю з 4-х чалавек. Разлік праводзіцца з улікам таго, што згодна навукова-абгрунтаваным нормам, сярэднегадавая патрэбнасць у фруктах складае 83 кг на чалавека.

На участку прапановаецца мець 5 яблынь (адну — летняга тэрміну паспявання, адну — асеняга і тры зімовыя сарты), 3 сарты груш (Бессмянка, Лынка і інш.), 3 сарты слів (вянгерка звычайная, мясцовая чырвоная), 3 сарты ішань (уладзімірская, мясцовая кіслая), сарты чаршні (залатая лошыцкая і прыгажуня). Не абсалютна і без кустоў ягад — чорных, чырвоных і белых парэчак сартоў: галубка, беларуская салодкая, вялікая белая, чырвоны крыж, нена-

глядная, галандская чырвоная. На участку абавязкова трэба пасадзіць 1-2 кусты агрэсту сартоў змена, шчод-агрэст і малахіт, адзін куст чарны наплодны рабіны, 4 кусты абліякі (3 — жаночыя, 1 — мужчынскі) сартоў маслічана-мужчынскі і вітамінная. Малину трэба высадзіць на плошчы 20 кв. м. сартоў узнашчы, герберт і алёнушка, земляніку — на 40 кв. м (фестывальная, чайка, гара Эверэст, Ада, дружба, талісман, і інш.).

Усе названыя сарты плодowych і ягадных культур лячэй набыць, таму што большасць з іх ёсць у Бела-

рускім інстытуце бульбаводства і плоданаагародніцтва, у Цэнтральным батанічным садыме АН БССР. Яны лепш дзе АН БССР. Яны лепш дзе АН БССР. Яны лепш дзе АН БССР.

Прапанаваная структура насаджэнняў разлічана на размер участка ў межах 0,04—0,05 га.

М. БАЙДА,
загадчык біястанцыі
«Старыя Чонкі».

ПА ЭКСПЕРЫМЕНТУ

У вашай бібліятэцы, напэўна, ёсць кнігі, якія ўжо вам не патрэбны, але ўяўляюць цікавасць для іншых чытачоў. Таму цяпер праводзіцца агульна-

жыны эксперымент па скупцы буквіністчных магазінамі і кнігарнямі ў населеных пунктах нашай вяснянкі, якія карыстаюцца пастаянным попытам у пакупнікоў. Названы эксперымент праводзіць і наша кнігарня № 19 (вул. Савецкая,

106). Магазін купляе і прадае мастацкую і дзіцячую літаратуру, даведнікі і іншыя выданні. Эксперымент распаўсюджваецца на літаратуру 1961—1982 г. выдання ўключна, якія карыстаюцца пастаянным попытам пакупнікоў, у тым ліку на

кнігі, рэалізуюцца па дваімоу наміналу.

На кнігі, набытыя нашай кнігарняй у парадку эксперыменту, прадажная цана ўстанаўліваецца на 20 прац. вышэй іх пакупнога кошту.

Е. ГРАВЦВІЧ,

Санаторый-прафілакторый: справы і перспектывы

ЗДАРОЎЕ — НАШ ГАЛОЎНЫ КЛОПАТ

Санаторый-прафілакторый універсітэта праводзіць лячэбную і аздараўленчую работу сярод студэнтаў, супрацоўнікаў і выкладчыкаў ГДУ. Ён мае неабходную лячэбную базу, шырока магчымыя для прафілактыкі захворванняў і аздараўлення.

Штогод ва ўніверсітэцкай здраўніцы папраўляе, умацоўвае сваё здароўе 1060 студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ. Усе яны атрымліваюць кваліфікаваную медыцынскую дапамогу, разнастайнае фізіялячэзнае, высокакаларыйнае харчаванне. Усе 94 чалавекі, якія стаяць на дыспансерным ўліку ў медпункце ўніверсітэта, аздараўляюцца ў санаторый-прафілакторый. Тут у комплексе аздараўленчых мерапрыемстваў

выкарыстоўваюцца фізіятэрапеўтычныя фактары, масаж, загартоўванне, абціранні і аблівання халоднай вадой. Найбольш аптымальнай формай аказання дапамогі з'яўляецца этапнае лячэнне. Яно неразрывна звязана з лячэннем у паліклініцы, медпункце і санаторый-прафілакторый. Таму на нашу здраўніку ўскладваюцца такія задачы, як медыцынская рэабілітацыя асоб, праішоўшых станцыянарае лячэнне ў бальніцах, прафілактычнае лячэнне дыспансернай групы хворых, аздараўленне працуючых з неспрыяльнымі вытворчымі фактарамі, аздараўленне часта і доўга хварэючых.

Пры ўважлівых і чутлых адносінах да хворага ўрачоў паліклінікі, медпункта і медыцын-

скага персанала санаторый-прафілакторый дасягаецца станоўчы эфект у лячэнні.

Кожны год у нашым санаторый-прафілакторый, найбольш прагрэсіўныя метады лячэння. Гэта дазволіла знізіць працэнт захворванняў з часовай страты працаздольнасці сярод выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта.

Пытанне аб рабоце санаторый-прафілакторый і медпункта ГДУ разглядалася на пасяджэннях парткома, рэктарата і прафкома ўніверсітэта, на якіх уважліва аднесліся да ўсіх нашых праблем, просьбаў. Набыта новая мэбля, медыцынскае абсталяванне. Ставіцца пытанне і аб пераводзе санаторый-прафілакторый ў інтэрнат з агульным калідорам. Гэта да-

зволіць нам павялічыць і расшырыць плошчы для фізіятэрапеўтычнага кабінета. Плануецца наладзіць новыя віды лячэння: кіслародныя лячэнні, жамчужныя ванны, катэны электрасном, ультратракам. Намыячаецца таксама адкрыць вадальчэбыні, сауны, увядзенне інтэр-рэфлексатэрапіі.

На сённяшні дзень у нас ляжэць шмат невырашаных праблем. Так, мы атрымалі медыцынскае абсталяванне, але з-за адсутнасці плошчы не можам яго размясціць і пачаць праводзіць неабходнае лячэнне. Не хапае плошчы і для адкрыцця зубнога кабінета, правядзення іншых лячэбных працэдур. У вырашэнні гэтага пытання мы спадземся на дапамогу рэктарата, адміністрацыйна-гаспадарчай часткі ўніверсітэта. Універсітэцкай здраўніцы патрэбны свае сантэхнікі, столы, электрыкі, якія б свесасова змаглі ліквідаваць любыя няспраўнасці. Так, асабліва часта ў сталовай санаторый-прафілакторый выходзіць са строю каналізацыя, і шчыра кажучы, не заўсёды мы атрымліваем хуткую дапамогу сантэхніку.

Асобна хацелася б сказаць аб тых студэнтах, якія ў час лячэння ў прафілакторый дрэнна сябе паводзяць: кураць у пакоях, засмечваюць іх, псуюць мэбля і г. д. Яны наносаць нам вялікія матэрыяльныя і маральныя страты: спісаць паламаннае абсталяванне мы не можам, адрамантаваць жа яго ў вытворчым майстэрні ўніверсітэта таксама не заўсёды проста. А медыцынскаму персаналу прафілакторый такія выпадкі недастойных паводзін адпачываючых у здраўніцы студэнтаў уяўляюцца наогул кашчунскімі. На такіх студэнтаў не дзейнічаюць тыя меры, якія мы прымаем: у прыватнасці, паведамленні аб непрыстойных паводзін тых або іншых адпачываючых у студэнцкім прафком, на факкультэты. Трэба прымаць больш дзейсныя меры — прымушаць кампенсаваць страты за сапсаванае абсталяванне.

Для нармальнай работы санаторый-прафілакторый патрабуюцца агульныя намаганні рэктарата, парткома, прафкома, адміністрацыйна-гаспадарчай часткі ўніверсітэта. У сваю чаргу наш калектыў будзе настойліва шукаць шляхі далейшага павышэння эфектыўнасці работы ўніверсітэцкай здраўніцы.

І. БЕЛАМЫЗЫ,
галоўны ўрач санаторый-прафілакторый ГДУ.

ГРАФІК

ЗАЕЗДАЎ-ЗМЕН У САНАТОРЫЙ-ПРАФІЛАТОРЫЙ ГДУ НА 1984 ГОД

Пачатак і канец змены	Профіль змены
27 студзеня — 19 лютага	Вегета-сасудзістая дыстанцыя. Лячэнне хранічных захворванняў органаў дыхання, хранічных танзілітаў.
20 лютага — 15 сакавіка	Рэўматызм — неактыўны перыяд. Хранічныя танзіліты. Захворванні перыферычнай няравнай сістэмы.
16 сакавіка — 8 красавіка	Рэўматызм — неактыўны перыяд, пагражаючы па рэўматызму. Хранічныя гастрыты. Язвенная хвароба страўніка. Захворванні лор. органаў.
10 красавіка — 3 мая	Лячэнне хворых з неўрозамі, гіпертаніяй, захворваннямі сэрца.
4 мая — 27 мая	Лячэнне захворванняў перыферычных нерваў, цэнтральнай няравнай сістэмы, аздараўленне пасля хваробы Боткіна, вегета-сасудзістая дыстанцыя.
28 мая — 20 чэрвеня	Агульнамацоўваючае лячэнне хворых з агульнай астэнізацыяй, хранічнымі халестэрыямі, гепатытам, працуючых ва ўмовах прафесійнальнай шкоднасці.
21 чэрвеня — 14 ліпеня	Лячэнне хворых з функцыянальнымі расстройтвамі няравнай сістэмы, пасля хваробы Боткіна, з лор. захворваннямі, аздараўленне донараў.
15 ліпеня — 7 жніўня	Вегета-сасудзістая дыстанцыя. Захворванні абмену рэчываў. Аздараўленне донараў.
3 верасня — 26 верасня	Лячэнне захворванняў сэрца, гіпертанічнай хваробы, захворванняў органаў стрававання.
27 верасня — 20 кастрычніка	Лячэнне захворванняў органаў дыхання, хранічных танзілітаў.
21 кастрычніка — 13 лістапада	Рэўматызм — неактыўны перыяд, пагражаючы па рэўматызму. Язвенная хвароба страўніка. Вегета-сасудзістая дыстанцыя.
14 лістапада — 7 снежня	Рэўматызм — неактыўны перыяд, пагражаючы па рэўматызму. Язвенная хвароба страўніка. Вегета-сасудзістая дыстанцыя.
8 снежня — 31 снежня	Прафілактычнае аздараўленне пасля грыпа, ВРЗ, хранічных танзілітаў і іншых прастудных захворванняў.

- Заўвага: 1. Працуючыя інваліды Вялікай Айчыннай вайны і працы, удзельнікі вайны, якія часта і доўга хварэюць цяжарнымі жанчынамі, асобы, звязаныя з прафшкоднасцямі, накіроўваюцца ў санаторый-прафілакторый ва ўсе заезды-змены.
2. Прафкомам выдаваць пуцёўкі за два тыдні да пачатку заезду для забеспячэння абследавання асоб у паліклініцы.
3. Прыбываючы ў санаторый-прафілакторый ГДУ трэба мець пры сабе: прывільна аформленую пуцёўку, санаторыя-курортную карту, студэнцкі білет (пашпарт).

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ і профкома Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта (на беларускай мове), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамтэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю, Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз. Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 56-16-52.

Рэдактар Ул. БАЛОГА

Рэдактар, партыйны прафсаюзны камітэт, Савет кафедраў грамадскіх навук, выкладчыкі і студэнты ўніверсітэта глыбока смуткуюць з выпадку смерці дацэнта кафедры навуковага камунізму Ісака Барысавіча КУДРАВІЦКАГА і выказваюць спачуванне самці і родным памёршага.